
STATISTIK FRÅN JORDBRUKSVERKET

Statistikrapport 2014:01

Utländsk bakgrund inom jordbruket

Företagare och sysselsatta med utländsk bakgrund inom jordbrukssektorn

Entrepreneurs and employed with foreign background in the Swedish agricultural sector

Sammanfattning

Utländsk bakgrund ovanligt inom jordbrukssektorn, speciellt bland företagare

I rapporten framkommer att ungefär 1 av 50 jordbruksföretagare har utländsk bakgrund. Norden och EU25-länderna är de vanligaste ursprungsregionerna. Ungefär var tjugonde sysselsatt inom jordbruket har utländsk bakgrund. Det är en lägre andel jämfört med andelen som har utländsk bakgrund på arbetsmarknaden som helhet.

Utländsk bakgrund inom jordbruket innebär lägre medelålder och en jämnare könsfördelning

Sysselsatta och företagare i jordbruksbranschen är överlag äldre än de sysselsatta på arbetsmarknaden som helhet. Det finns även betydligt fler män än kvinnor i branschen. Men bland personer med utländsk bakgrund inom jordbruket är könsbalansen jämnare och åldrarna lägre. Här finns en större andel kvinnor och en större andel personer i yngre ålderskategorier jämfört med de som har svensk bakgrund i sektorn.

Tobias Elmquist, 036-15 64 19

statistik@jordbruksverket.se

Innehållsförteckning

Statistiken med kommentarer	3
Utländsk bakgrund i jordbrukssektorn	3
Två definitioner på jordbruksföretag	3
Bakgrund hos jordbruksföretagare enligt LBR	5
Ålder och könsfördelning bland jordbruksföretagare i LBR	5
Jordbruksföretagare enligt RAMS	6
Ålders och könsfördelning bland jordbruksföretagare i RAMS	6
Sysselsatta i jordbruket enligt RAMS	6
EU25-länderna vanligaste ursprungsregionen	7
Ålders och könsfördelning bland sysselsatta i jordbrukssektorn i RAMS	8
Tabeller	9
Teckenförklaring	9
1. Jordbruksföretagarnas bakgrund	9
2a. Köns och åldersfördelning bland företagare i jordbrukssektorn beroende på bakgrund - LBR	10
2b. Köns och åldersfördelning bland företagare i jordbrukssektorn beroende på bakgrund - RAMS	10
3. Bakgrund bland sysselsatta i jordbruket	11
4. Köns och åldersfördelning bland de sysselsatta i jordbrukssektorn beroende på bakgrund	11
Fakta om statistiken	12
Så görs statistiken	12
Företagare och sysselsatta enligt Lantbruksregistret	12
Företagare och sysselsatta enligt RAMS	12
Utländsk bakgrund i jordbruksbranschen	14
Statistikens tillförlitlighet	15
In English	16
Summary	16
List of tables	16
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

Utländsk bakgrund i jordbrukssektorn

Utländsk bakgrund inom jordbruket har tidigare inte undersökts i någon större utsträckning. Därför har Jordbruksverket tillsammans med SCB tagit fram statistik över utländsk bakgrund hos företagare och sysselsatta inom jordbrukssektorn. Statistiken är från 2011 och är hämtad från SCB och Jordbruksverket.

Denna statistikrapport redovisar tre olika perspektiv på utländsk bakgrund.

- Utrikes födda
- Utländskt medborgarskap
- Utländsk bakgrund. Detta definieras av SCB som personer som antingen är utrikes födda eller som är inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Är personen född i Sverige och har minst en inrikes född förälder har personen svensk bakgrund.

Det är viktigt att komma ihåg att grupperna inte är ömsesidigt uteslutande, en person kan till exempel både vara utrikes född och ha utländsk bakgrund. Personer med svensk bakgrund är både svenska medborgare och födda i Sverige. Personer med utländsk bakgrund kan vara utländska medborgare som är utrikes födda. Men det räcker att de är utrikes födda eller att deras båda föräldrar är utrikes födda för att de ska sorteras in i gruppen utländsk bakgrund. Utländsk bakgrund inkluderar automatiskt personer som är utrikes födda eller utländska medborgare. Utländsk bakgrund blir ett sammanfattande begrepp för personer som har minst någon utländsk anknytning.

Två definitioner på jordbruksföretag

Det finns två ofta använda definitioner av jordbruksföretag och sysselsatta i jordbruksföretag. Eftersom de två definitionerna ger ganska stora skillnader i både antal företag och antal sysselsatta inom jordbruket så är det viktigt att hålla isär definitionerna.

Den ena är den definition som Jordbruksverket använder och som Lantbruksregistret (LBR) bygger på. Den definitionen av jordbruksföretag bygger på ett antal kriterier inom jordbruksområdet såsom areal brukad jordbruksmark, storlek på djurbesättningar etc. Närmare beskrivningar av kriterierna finns i Fakta om Statistiken. 2011 fanns det nästan 69 500 jordbruksföretag i Lantbruksregistret.

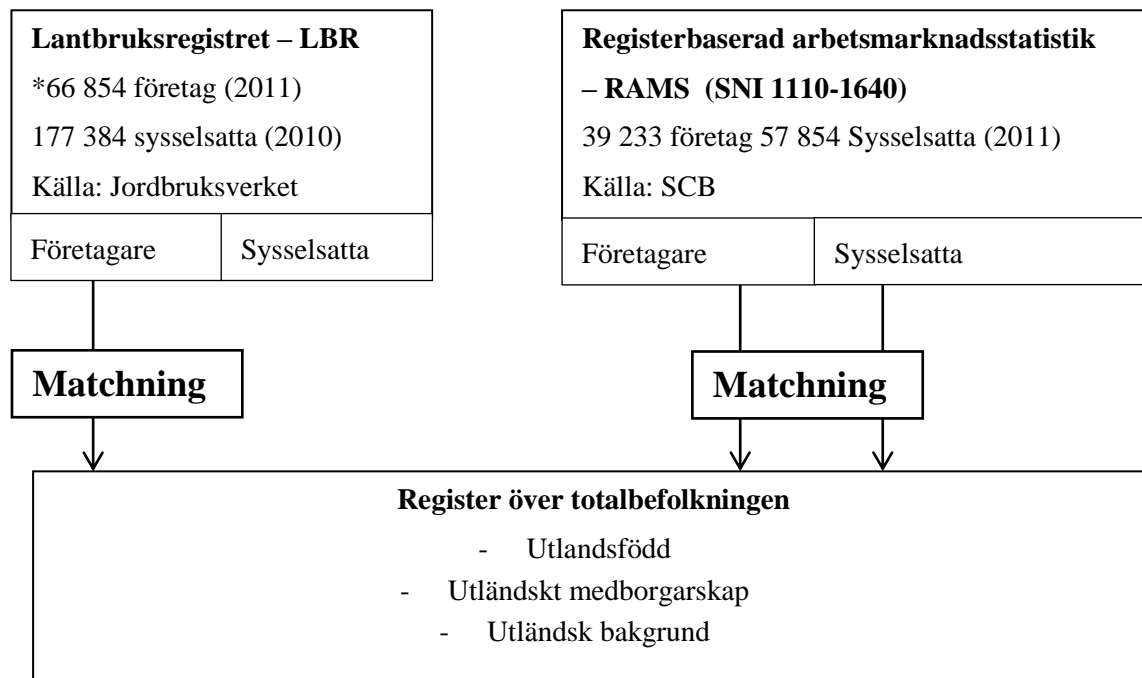
Sysselsatta i lantbruksregistret är de personer som är med och arbetar i företaget. Detta oavsett hur mycket de arbetar, om de arbetar tillfälligt eller stadigvarande och om de är familjemedlemmar eller inte. I lantbruksregistret finns inga personuppgifter kopplade till de sysselsatta vilket gör att deras bakgrund inte kan undersökas. För företagarna däremot finns personuppgifter och företagarna i LBR undersöks därmed i rapporten.

Den andra definitionen bygger på branschindelningen SNI (Svensk Näringsgrensindelning) där alla företag i Sverige får en näringsgrenskod baserat på vilken verksamhet företagen bedriver. För den här rapporten har företagen inom de jordbruksrelaterade branscherna valts ut. Vad en näringsgrenskod innebär och vilka koder som är jordbruksrelaterade beskrivs närmare i Fakta om Statistiken. Källa till statistiken är SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik RAMS. Här finns de företagare som bedriver aktiv näringsverksamhet och har det som sin huvudsysselsättning. De sysselsatta i registret är de som enligt kontrolluppgift är anställda i företagen (i november månad) eller är företagare som driver den aktiva näringsverksamheten. 2011 fanns det ca 39 000 jordbruksföretagare i RAMS och nästan 58 000 sysselsatta. En annan siffra på antal jordbruksföretag som är vanligt förekommande är det totala antalet företag inom de jordbruksrelaterade branscherna oavsett om verksamheten bedrivs aktivt eller passivt. 2011 fanns det ca 110 000 företag inom de jordbruksrelaterade branscherna (enligt SCB:s företagsdatabas).

Det är endast personer som är folkbokförda i Sverige som finns med i RAMS och LBR. Utländska medborgare som inte är folkbokförda i Sverige men arbetar här tillfälligt kommer inte med i matchningen. 2011 fanns det 8 380 personer som arbetat i jordbruket men inte var folkbokförda i Sverige. Av dessa omfattades 6 288 av reglerna om Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) vilket kan användas av utländska medborgare som arbetar i Sverige i upp till 6 månader. 2 092 utländska medborgare med utländsk folkbokföring arbetade inom jordbruket 2011 utan att betala skatt enligt SINK-reglerna.

För att kunna undersöka bakgrunden hos företagare och sysselsatta har personuppgifter från LBR och RAMS använts och matchats med register över totalbefolkningen som innehåller uppgifter om bakgrund hos företagare och sysselsatta. Företagare i LBR och företagare i RAMS och sysselsatta i RAMS har använts. Det finns ett visst bortfall av observationer vid matchningen mellan LBR och registret över totalbefolkningen vilket innebär att antalet företag i matchningen är något lägre än det totala antalet i LBR 2011.

Diagram 1 – beskrivning av statistikens framtagning

Anm: *Det finns ett bortfall i matchningen mellan lantbruksregistret och registret över totalbefolkningen vilket gör att något färre företag från LBR undersöks än vad som totalt fanns i LBR 2011.

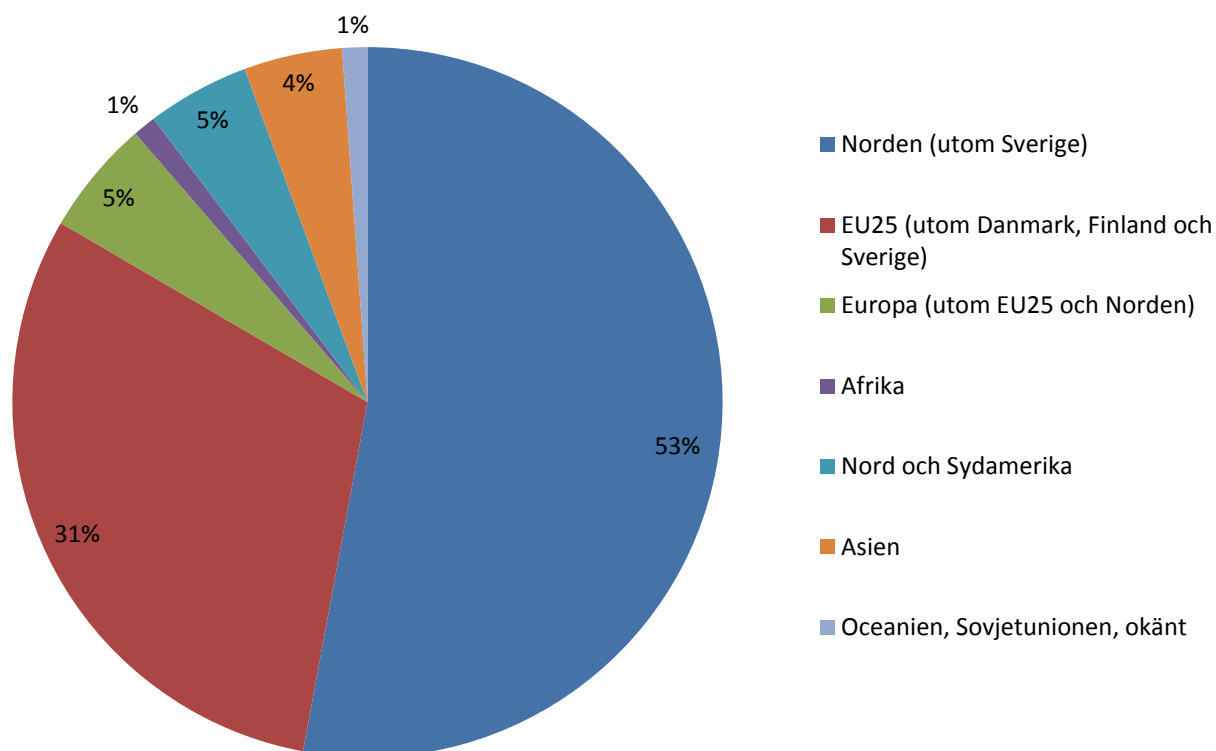
Bakgrund hos jordbruksföretagare enligt LBR

Bakgrunden hos nästan 67 000 jordbruksföretagare i LBR undersöks i rapporten. Av dessa är:

- 1049 företagare födda utomlands vilket motsvarar 1,6% av samtliga företagare.
- 478 är utländska medborgare vilket motsvarar 0,7% av samtliga företagare.
- 1334 har utländsk bakgrund vilket motsvarar 2 % av samtliga företagare.

Bland de utrikes födda inom jordbruket kommer 84 % antingen från Norden eller EU25-länderna. Bland de utländska medborgarna är motsvarande siffra 91 %. Det betyder alltså att representationen av personer med bakgrund utanför Europa är mycket begränsad, i synnerhet bland företagare med utländskt medborgarskap.

Diagram 2. Fördelning av födelseregion bland utrikes födda jordbruksföretagare

Ålder och könsfördelning bland jordbruksföretagare i LBR

Andelen av företagarna som är under 54 år är 48 % bland utrikes födda, 51 % för samtliga med utländsk bakgrund och 65% bland utländska medborgare. Andelen som är under 54 år är ca 44 % bland såväl svenskfödda som svenska medborgare och personer med svensk bakgrund.

För svenskfödda, utrikes födda och personer med både svensk och utländsk bakgrund så är andelen som över 54 år är någorlunda jämnt fördelad mellan åldersgruppen 55 – 64 år samt åldersgruppen 65 år och äldre. Andelen som är mellan 55–64 år varierar i de här grupperna med mellan 24–29 % och andelen över 65 år varierar med mellan 24 och 28 %. För jordbruksföretagare med utländskt medborgarskap är andelen av befolkningen över 65 år är mindre än hälften så stor som i övriga grupper, 13%. Detta kan ses i tablå A.

Det finns större andel kvinnor bland jordbruksföretagarna med utländsk bakgrund jämfört med jordbruksföretagarna med svensk bakgrund. Runt 70 % av jordbruksföretagarna med utländsk bakgrund är män och ca 30 % är kvinnor medan ca 85 % av företagarna med svensk bakgrund är män och 15 % är kvinnor.

Tablå A. Andel i procent av personer med svensk/utländsk bakgrund som är företagare i jordbrukssektorn i olika åldersgrupper och per kön 2011

	Svenskfödd	Utrikes född	Svensk medborgare	Utländsk medborgare	Svensk bakgrund	Utländsk bakgrund
Ålder						
16-24	0%	0%	0%	0%	0%	0%
25-54	44%	48%	44%	65%	44%	51%
55-64	29%	24%	29%	22%	29%	25%
65-	27%	28%	27%	13%	27%	24%
Summa	100 %	100 %	100%	100%	100%	100%
Kön						
Män	85%	69%	85%	72%	85%	69%
Kvinnor	15%	31%	15%	28%	15%	31%
Summa	100 %	100 %	100%	100%	100%	100%

Anm: Källa är Jordbruksverket och SCB

Jordbruksföretagare enligt RAMS

År 2011 finns det i RAMS 856 jordbruksföretagare som är utrikes födda vilket motsvarar 2,2% av samtliga jordbruksföretagare. 456 är utländska medborgare vilket motsvarar 1,2 % och 1022 har utländsk bakgrund vilket motsvarar 2,6 % av samtliga jordbruksföretagare. I LBR så är som tidigare nämnt 1,6% av företagarna födda utomlands och 0,7% är utländska medborgare och 2 % har utländsk bakgrund. Andelen jordbruksföretagare med utländsk bakgrund i RAMS är alltså något större än andelen jordbruksföretagare med utländsk bakgrund i lantbruksregistret. Alla företagare som är med i RAMS bedriver aktiv näringsverksamhet och har detta som sin huvudsysselsättning.

Ålders och könsfördelning bland jordbruksföretagare i RAMS

Bland företagarna i RAMS med svensk bakgrund är 36 % av företagarna yngre än 54 år. Bland företagarna med utländsk bakgrund är andelen ca 50%. Företagarna med svensk bakgrund är med andra ord äldre. Den manliga dominansen är stor bland personer med svensk bakgrund där ca 83 % av företagarna är män och 17 % kvinnor. För personer med utländsk bakgrund är andelen män ca 66 % och 34 % är kvinnor. Andelen kvinnor är alltså högre bland företagare med utländsk bakgrund jämfört med företagarna med svensk bakgrund.

Sysselsatta i jordbruket enligt RAMS

Sysselsatta inom jordbruket innefattar både anställda och företagare inom jordbrukssektorn. 2011 finns det nästan 58 000 sysselsatta i de jordbruksrelaterade branscherna enligt RAMS.

- 3 187 av de sysselsatta är utrikes födda vilket motsvarar 5,5% av samtliga sysselsatta i jordbruksbranschen.
- 2 167 av de sysselsatta är utländska medborgare vilket motsvarar 3,7 % av de sysselsatta i jordbruksbranschen.
- 3 528 av de sysselsatta har utländsk bakgrund vilket motsvarar 6,1% av de sysselsatta i jordbruksbranschen.

På arbetsmarknaden som helhet finns 2011 nästan 620 000 utrikes födda sysselsatta vilket motsvarar 13,7% av arbetsmarknaden. Antalet utländska medborgare är drygt 210 000 vilket motsvarar 4,7% av arbetsmarknaden och ca 750 000 personer har utländsk bakgrund vilket motsvarar 16,7% av arbetsmarknaden. Det betyder att det finns en ganska stor skillnad mellan jordbruksbranschen och arbetsmarknaden som helhet vad gäller representationen av utländsk bakgrund. Andelen sysselsatta med utländska bak-

grund eller som är utrikes födda är lägre i jordbruksbranschen jämfört med arbetsmarknaden som helhet. Skillnaden är betydligt mindre när medborgarskap jämförs.

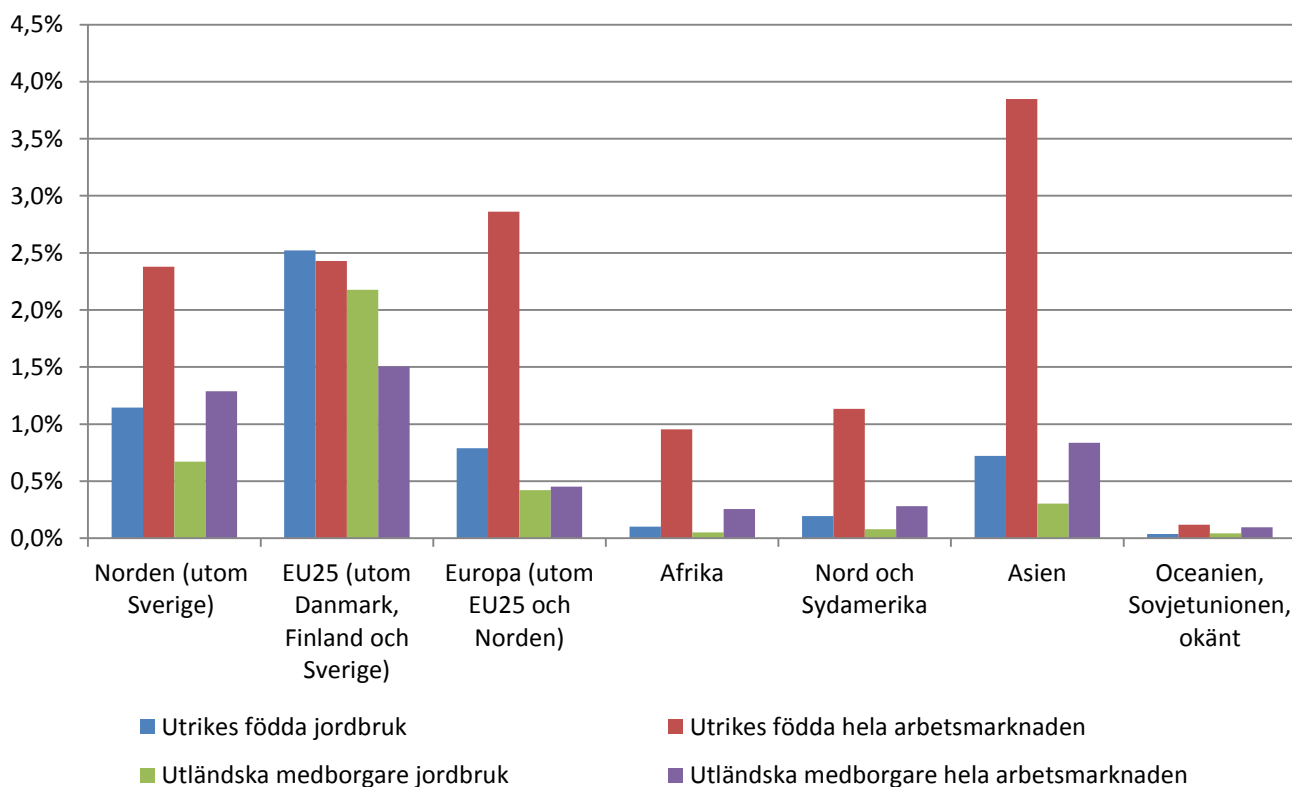
EU25-länderna vanligaste ursprungsregionen

Av de 3 187 utrikes födda som är sysselsatta inom jordbruket kommer nästan 46% från EU25-länderna. Bland de utrikes födda på arbetsmarknaden som helhet är andelen med ursprung i EU25-länderna 18 %. Andelen bland de utrikes födda i jordbruket med ursprung i de nordiska länderna är 21%. Bland de utrikes födda på arbetsmarknaden som helhet är motsvarande andel 18 %. 13 % av de utrikes födda inom jordbrukssektorn kommer från Asien och på arbetsmarknaden som helhet är andelen asienfödda personer bland de utrikes födda 28 %.

När det gäller sysselsatta i jordbrukssektorn med utländskt medborgarskap är andelen med medborgarskap i EU25-länderna 58 %, andelen med nordiskt medborgarskap är 18 % och andelen med ursprung i Asien 8 %. Bland utländska medborgare på arbetsmarknaden som helhet så är andelen medborgare i EU25-länderna 32 %, andelen med ursprung i Norden 27 % och andelen med ursprung i Asien 18%.

Personer som är födda i EU25-länderna är den enda utrikes födda grupp som finns i lika stor utsträckning i jordbruksbranschen som på arbetsmarknaden som helhet, de utgör 2,5 % av de sysselsatta inom jordbruket jämfört med 2,4 % för hela arbetsmarknaden. När det gäller medborgarskap finns medborgare från EU25-länderna i större utsträckning i jordbruksbranschen än på arbetsmarknaden som helhet. De utgör 2,2% i av de sysselsatta i jordbruksbranschen och 1,5% för arbetsmarknaden som helhet. Detta visas i diagram 3 nedan.

Diagram 3. Andel sysselsatta utrikes födda/utländskt medborgarskap inom jordbruket och på arbetsmarknaden som helhet

Eftersom antalet utrikes födda och antalet utländska medborgare bland de sysselsatta i jordbrukssektorn är så pass jämnstort och eftersom utländska medborgare i arbetskraften i stor utsträckning kan antas vara utrikes födda så pekar statistiken på att de utrikes födda i jordbruket i stor utsträckning även är utländska medborgare och främst från EU25-länderna. Detta är inte fallet för arbetskraften som helhet där det finns betydligt fler utrikes födda än personer med utländskt medborgarskap.

Ålders och könsfördelning bland sysselsatta i jordbrukssektorn i RAMS

Åldersfördelningen och könsfördelningen i grupperna utrikes född, utländsk medborgare samt utländsk bakgrund bland de sysselsatta inom jordbruket enligt RAMS är ganska likartad. För att underlätta redovisningen beskrivs beskriver texten bara köns och åldersfördelningen bland personerna med utländsk bakgrund.

Sysselsatta inom jordbruket med utländsk bakgrund är generellt sett yngre än sysselsatta med svensk bakgrund. 78 % av de sysselsatta med utländsk bakgrund inom jordbruket är under 54 år jämfört med 51 % av de svenskfödda. När det gäller arbetsmarknaden som helhet så är 76 % av de förvärvsarbetande med svensk bakgrund och 84 % av förvärvsarbetande med utländsk bakgrund under 54 år. Det betyder att åldersfördelningen bland de sysselsatta med utländsk bakgrund i jordbrukssektorn mer liknar den som arbetsmarknaden som helhet har än den som den svenskfödda majoriteten inom jordbrukssektorn har.

Det finns en tydligt manlig dominans bland de sysselsatta inom jordbruket oavsett bakgrund. Men hos de sysselsatta med svensk bakgrund är könsskillnaden störst, 78 % män och 22% kvinnor jämfört med 61 % män och 39 % kvinnor när det gäller sysselsatta med utländsk bakgrund. För arbetskraften som helhet är könen nära nog jämnstora oavsett bakgrund.

Tablå B. Andel i procent av personer med svensk/utländsk bakgrund som är sysselsatta i jordbrukssektorn i olika åldersgrupper och per kön 2011

	Svenskfödd	Utrikes född	Svensk medborgare	Utländskt medborgarskap	Svensk bakgrund	Utländsk bakgrund
Ålder						
16-24	9 %	7 %	9%	8%	9%	7%
25-54	41 %	72 %	42%	79%	41%	71%
55-64	23 %	12 %	23%	9%	23%	13%
65-	27 %	9 %	26%	3%	27%	9%
Summa	100 %	100 %	100%	100%	100%	100%
Kön						
Män	77 %	62 %	77%	64%	78%	61%
Kvinnor	23 %	38 %	23%	36%	22%	39%
Summa	100 %	100 %	100%	100%	100%	100%

Källa: SCB

Om vi tar gruppen sysselsatta i jordbruket enligt RAMS och tittar på köns och åldersfördelningen i relation till varandra kan vi se exempel på undergrupper där andelen med utländsk bakgrund eller utrikes födda är betydligt större än andelen bland samtliga med utländsk bakgrund eller samtliga utrikes födda. Ett sådant exempel är kvinnor i åldern 25-54 år och sysselsatta inom jordbruket. I denna grupp hade nästan 15 % av kvinnorna utländsk bakgrund och 13 % var utrikes födda. Bland samtliga sysselsatta inom jordbruket hade 6,1 % utländsk bakgrund och var 5,5 % utrikes födda. Detta är den enda grupp där andelen sysselsatta med utländsk bakgrund inom jordbrukssektorn närmar sig andelen sysselsatta med utländsk bakgrund på arbetsmarknaden som helhet.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Jordbruksföretagarnas bakgrund

1. Foreign background of the agricultural entrepreneurs

	Födelseland antal	Medborgarskap antal	Bakgrund antal
Företagare i RAMS			
Ursprungsregion			
Sverige	38 377	38 777	.
Norden (utom Sverige)	411	210	.
EU25 (utom Danmark, Finland och Sverige)	289	206	.
Europa (utom EU25 och Norden)	51	11	.
Afrika	13	14	.
Nord och Sydamerika	34	12	.
Asien	49	..	.
Oceanien, Sovjetunionen, okänt	9	..	.
Bakgrund			
Svensk bakgrund	.	.	38 211
Utländsk bakgrund	.	.	1 022
Företagare i LBR			
Ursprungsregion			
Sverige	65 805	66 376	.
Norden (utom Sverige)	555	237	.
EU25 (utom Danmark, Finland och Sverige)	320	197	.
Europa (utom EU25 och Norden)	55	18	.
Afrika	11	..	.
Nord och Sydamerika	49	20	.
Asien	47	..	.
Oceanien, Sovjetunionen, okänt	12	..	.
Bakgrund			
Svensk bakgrund	.	.	65 520
Utländsk bakgrund	.	.	1 334

Källa: LBR=Lantbruksregistret. RAMS=Registerbaserad Arbetsmarknadsstatistik. Antalet företagare innehåller både enskilda näringsidkare och operativa företagsledare/driftsledare i bolagiserade jordbruksföretag

2a. Köns och åldersfördelning bland företagare i jordbrukssektorn beroende på bakgrund - LBR

2a. Distribution of age and sex among the entrepreneurs in the agricultural sector – Swedish farm register

Ålder	Kön	Födelseland		Medborgarskap		Bakgrund	
		Sverige	Annat	Svenskt	Annat	Svensk	Utländsk
		Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
16-24	Män	176	..	177	..	176	..
	Kvinnor	37	..	39	..	37	..
25-54	Män	23 706	332	23 824	214	23 593	445
	Kvinnor	5 037	171	5 112	96	4968	240
55-64	Män	16 606	177	16 703	80	16 547	236
	Kvinnor	2 422	74	2 470	26	2 402	94
65-	Män	15 314	215	15 481	48	15 294	235
	Kvinnor	2 507	77	2 570	14	2 503	81

Källa: LBR

2b. Köns och åldersfördelning bland företagare i jordbrukssektorn beroende på bakgrund - RAMS

2b. Distribution of age and sex among the entrepreneurs in the agricultural sector – Statistics Sweden

Ålder	Kön	Födelseland		Medborgarskap		Bakgrund	
		Sverige	Annat	Svenskt	Annat	Svensk	Utländsk
		Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
16-24	Män	298	..	298	..	298	..
	Kvinnor	94	..	94	..	94	..
25-54	Män	11 216	271	11 299	188	11 162	325
	Kvinnor	2 440	142	2 478	104	2 397	185
55-64	Män	9 032	116	9 086	62	9 001	147
	Kvinnor	1 322	56	1 349	29	1305	73
65-	Män	11 510	185	11 645	50	11 491	204
	Kvinnor	2 465	79	2 528	16	2 463	81

Källa: RAMS

3. Bakgrund bland sysselsatta i jordbruket

3. Foreign background of the employed in the agricultural sector

	Födelseland antal	Medborgarskap antal	Bakgrund antal
Ursprungsregion sysselsatta i jordbrukssektorn			
Sverige	54 667	55 687	.
Norden (utom Sverige)	662	388	.
EU25 (utom Danmark, Finland och Sverige)	1 459	1 260	.
Europa (utom EU25 och Norden)	456	244	.
Afrika	58	29	.
Nord och Sydamerika	113	46	.
Asien	417	176	.
Oceanien, Sovjetunionen, okänt	22	24	.
Bakgrund sysselsatta i jordbrukssektorn			
Svensk bakgrund	.	.	54 326
Utländsk bakgrund	.	.	3 528
Ursprungsregion samtliga sysselsatta			
Sverige	3 895 741	4 302 469	.
Norden (utom Sverige)	107 418	58 166	.
EU25 (utom Danmark, Finland och Sverige)	109 649	67 959	.
Europa (utom EU25 och Norden)	129 167	20 438	.
Afrika	43 094	11 602	.
Nord och Sydamerika	51 171	12 717	.
Asien	173 772	37 744	.
Oceanien, Sovjetunionen, okänt	5 359	4 276	.
Bakgrund samtliga sysselsatta			
Svensk bakgrund	.	.	3 759 949
Utländsk bakgrund	.	.	755 422

Källa: RAMS=Registerbaserad Arbetsmarknadsstatistik. Statistiken från RAMS innefattar företag inom sni-koderna 1110—1640.

4. Köns och åldersfördelning bland de sysselsatta i jordbrukssektorn beroende på bakgrund

4. Distribution of age and sex among the employed in the agricultural sector depending on background

Ålder	Kön	Födelseland		Medborgarskap		Bakgrund	
		Sverige	Annat	Svenskt	Annat	Svensk	Utländsk
		Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
16-24	Män	3 118	141	3 151	108	3 104	155
	Kvinnor	1 603	83	1 613	73	1 588	98
25-54	Män	16 687	1 382	16 987	1 082	16 576	1 493
	Kvinnor	5 934	906	6 203	637	5 829	1 011
55-64	Män	10 617	247	10 729	135	10 563	301
	Kvinnor	2 150	142	2 232	60	2 128	164
65-	Män	11 899	199	12 044	54	11 881	217
	Kvinnor	2 659	87	2 728	18	2 657	89

Källa: Rams

Fakta om statistiken

Så görs statistiken

Statistiken har tagits fram genom att statistik om företagare och sysselsatta inom jordbruket hos SCB och Jordbruksverket har matchats mot statistik om individernas bakgrund. För samtliga sysselsatta och företagare inom jordbrukssektorn där personnummer finns tillgängligt, antingen för den enskilda företagaren eller för företagsledaren i bolagiserade jordbruksföretag, så har personnumret matchats mot SCB:s register över totalbefolkningen. Detta har gett beskrivningar av i vilken utsträckning företagare och sysselsatta i jordbrukssektorn har utländsk bakgrund.

Det finns två ofta använda definitioner av jordbruksföretag och sysselsatta i jordbruksföretag. Eftersom de två definitionerna ger ganska stora skillnader i både antal företag och antal sysselsatta inom jordbruket så är det viktigt att hålla isär definitionerna.

Företagare och sysselsatta enligt Lantbruksregistret

Den ena är den definition som Jordbruksverket använder och som Lantbruksregistret (LBR) bygger på. 2011 fanns det nästan 69 500 jordbruksföretag i Lantbruksregistret. Inom jordbruksstatistiken som sammanfattas i Lantbruksregistret finns alla jordbruksföretag som uppfyller ett visst antal kriterier inom jordbruksområdet. För att komma med i lantbruksregistret 2011 skulle jordbruksföretaget i juni 2011 uppfylla något av följande kriterier:

- bruka mer än 2,0 ha åkermark
- bruka sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark
- bedriva trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal
- bedriva trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter växthusyta
- innehade djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2011 till och med den 10 juni 2011 omfattade minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 svin, eller minst 20 får, eller 1 000 fjäderfä.

Sysselsatta i lantbruksregistret är de personer som är med och arbetar i företaget. Detta oavsett hur mycket de arbetar, om de arbetar tillfälligt eller stadigvarande samt om de är familjemedlemmar eller inte. Svaren baseras på uppgifter i undersökningen om jordbrukets struktur som genomförs av Jordbruksverket vart tredje år och som är grunden för lantbruksregistret. Där lämnar företagaren uppgifter om de sysselsatta i företaget. Födelseår, kön, hur många timmar de arbetar samt om de är familjemedlemmar. Men det görs ingen kontroll av anställningsform och i lantbruksregistret finns inga personuppgifter på de sysselsatta vilket gör att deras bakgrund inte kan undersökas. För samtliga företagare finns däremot personnummer och företagens bakgrund undersöks i rapporten.

Företagare och sysselsatta enligt RAMS

Den andra definitionen bygger på branschindelningen SNI (Svensk Näringsgrensindelning) där alla företag i Sverige får en näringsgrenskod baserat på vilken verksamhet företagen bedriver. Alla företag klassificeras av skatteverket med en SNI-kod. SCB har detaljerad dokumentation om vilken verksamhet som ingår i respektive näringsgrenskod.

I rapporten har företag inom ett intervall av branschkode som innehåller jordbruksbranscher använts, från 1110–1640. Företag som arbetar med jakt, skog eller fiske ingår inte i dessa branschkode. Samtliga SNI-koder i detta intervall har använts både för att få fram företagen och de anställda. De använda näringsgrenskoderna redovisas i tabellen nedan.

Tablå C Näringsgrenskoder för de jordbruksrelaterade branscherna

Odling av spannmål (utom ris), baljväxter och oljeväxter	1110
Odling av ris	1120
Potatisodling	1131
Socketbetsodling	1132
Odling av grönsaker (köksväxter) på friland	1133
Odling av grönsaker (köksväxter) i växthus	1134
Svampodling m.m.	1135
Odling av sockerrör	1140
Odling av tobak	1150
Odling av fiberväxter	1160
Odling av prydnadsväxter i växthus	1191
Odling av övriga ett- och tvååriga växter	1199
Odling av druvor	1210
Odling av tropiska och subtropiska frukter	1220
Odling av citrusfrukter	1230
Odling av kärnfrukter och stenfrukter	1240
Odling av andra frukter och bär samt nötter	1250
Odling av oljehaltiga frukter	1260
Odling av växter för dryckesframställning	1270
Odling av kryddväxter, drog- och medicinalväxter	1280
Odling av andra fleråriga växter	1290
Odling av plantskoleväxter i växthus	1301
Odling av plantskoleväxter m.m. på friland	1302
Mjölkproduktion och uppfödning av nötkreatur av mjölkkras	1410
Uppfödning av andra nötkreatur och bufflar	1420
Uppfödning av hästar och andra hästdjur	1430
Uppfödning av kameler och kameldjur	1440
Uppfödning av får och getter	1450
Uppfödning av smågrisar	1461
Uppfödning av slaktsvin	1462
Äggproduktion (för försäljning)	1471
Uppfödning av fjäderfä, ej äggproduktion	1472
Renskötsel	1491
Uppfödning av sällskapsdjur	1492
Övrig uppfödning av andra djur	1499
Blandat jordbruk	1500
Service till växtodling	1610
Service till husdjursskötsel	1620
Bearbetning av skördade växter	1630
Bearbetning av utsäde	1640

Källa till denna statistiken är den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken RAMS (SCB) som är ett register som baseras bland annat på företagsdatabasen, kontrolluppgiftsregistret, inkomst och taxeringsregistret mm och innehåller statistik om sysselsatta och företagare i Sverige. I RAMS finns de företagare som bedriver aktiv näringsverksamhet och har det som sin huvudsysselsättning. De sysselsatta i registret är de som enligt kontrolluppgift är anställda i företagen i november månad. Det betyder till exempel att tillfälligt anställda under sommarhalvåret inte finns med. 2011 fanns det ca 39 000 jordbruksföretag i

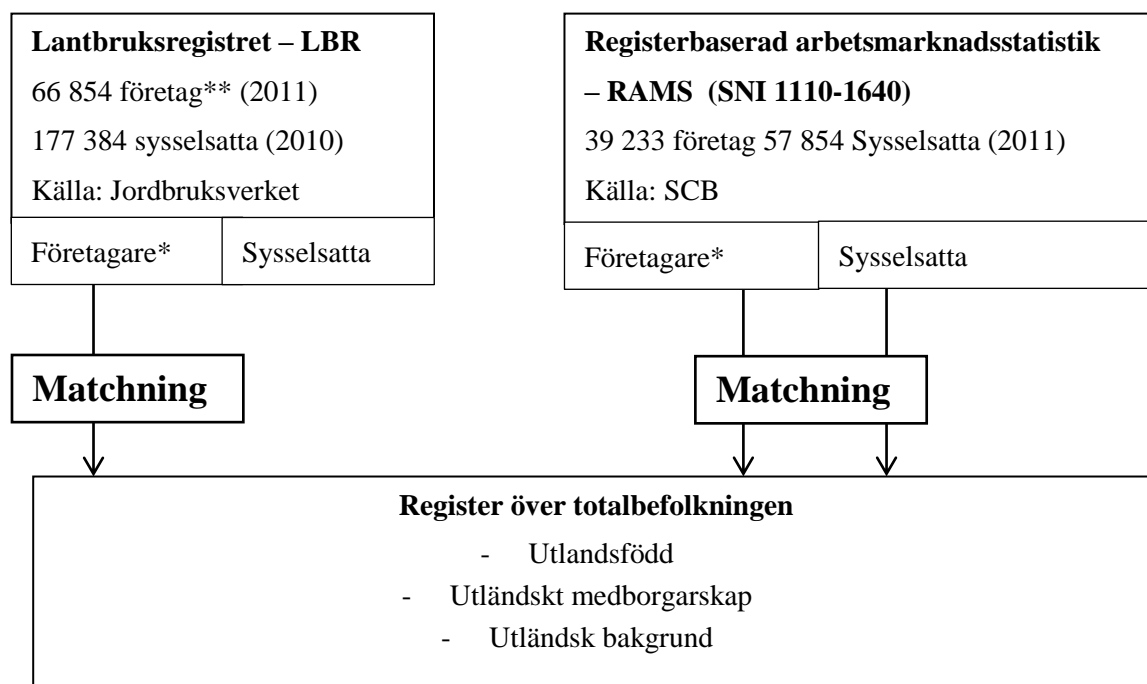
RAMS och nästan 58 000 sysselsatta. En annan siffra på antal jordbruksföretag som är vanligt förekommande är det totala antalet jordbruksföretag oavsett om verksamheten bedrivs aktivt eller passivt. 2011 fanns det ca 110 000 företag inom de branscher som undersöks i rapporten (enligt SCB:s företagsdatabas).

Det är endast personer som är folkbokförda i Sverige som finns med i RAMS och LBR. Utländska medborgare som inte är folkbokförda i Sverige men arbetar här tillfälligt kommer inte med i matchningen. 2011 fanns det 8 380 personer som arbetat i jordbruket men inte var folkbokförda i Sverige. Av dessa omfattades 6 288 av reglerna om Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) vilket kan användas av utländska medborgare som arbetar i Sverige i upp till 6 månader. 2 092 utländska medborgare med utländsk folkbokföring arbetade inom jordbruket 2011 utan att betala skatt enligt SINK-reglerna.

Utländsk bakgrund i jordbruksbranschen

För företagen i LBR och företagen och de sysselsatta i RAMS finns personuppgifter och dessa har matchats mot SCB:s register över totalbefolkningen där personernas bakgrund har kunnat undersökas. Det finns ett visst bortfall av observationer vid matchningen mellan LBR och registret över totalbefolkningen vilket innebär att antalet företag i matchningen är något lägre än det totala antalet företag i LBR 2011.

Diagram 1 – beskrivning av statistikens framtagning

*=I företagare ingår både enskilda företagare och operativa företagsledare/driftsledare i de bolagiserade jordbruksföretagen. **=Det finns ett bortfall i matchningen mellan lantbruksregistret och registret över totalbefolkningen vilket gör att något färre företag från LBR undersöks än vad som totalt fanns i LBR 2011.

I rapporten redovisas antalet jordbruksföretagare med utländsk bakgrund enligt båda definitionerna (RAMS och LBR) och sedan redovisas antalet sysselsatta baserat på statistiken från RAMS. Detta ger två kompletterande bilder av antalet och andelen personer med utländsk bakgrund i jordbruket. Företagen i lantbruksregistret (LBR) redovisas först och sedan redovisas statistiken från RAMS.

Denna statistikrapport redovisar tre olika perspektiv på utländsk bakgrund.

- Utrikes födda
- Utländskt medborgarskap
- Utländsk bakgrund. Detta definieras av SCB som personer som antingen är utrikes födda eller som är inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Är personen född i Sverige och har minst en inrikes född förälder har personen svensk bakgrund.

Det är viktigt att komma ihåg att grupperna inte är ömsesidigt uteslutande, en person kan till exempel både vara utrikes född och ha utländsk bakgrund. Personer med svensk bakgrund är både svenska medborgare och födda i Sverige. Personer med utländsk bakgrund kan vara utländska medborgare som är utrikes födda. Men det räcker att de är utrikes födda eller att deras båda föräldrar är utrikes födda för att de ska sorteras in i gruppen utländsk bakgrund. Utländsk bakgrund inkluderar automatiskt personer som är utrikes födda eller utländska medborgare. Utländsk bakgrund blir ett sammanfattande begrepp för personer som har minst någon utländsk anknytning.

De ursprungsregioner som redovisas är Norden (utom Sverige), EU25 (utom Danmark, Finland och Sverige), Europa (utom EU25 och Norden), Afrika, Nordamerika och Sydamerika, Asien, Oceanien och Sovjetunionen. EU25 innehåller samtliga EU-medlemmar med undantag för Rumänien, Bulgarien och Kroatien. Även om ett land upphör att existera så finns det kvar som födelse-land i statistiken. Detta gör att Sovjetunionen finns med i statistiken som födelse-land.

För jordbruksföretagen så innehåller alla redovisade siffror både de som driver företag som enskild firma och de som är företagsledare eller driftsledare i bolagiserade jordbruksföretag. Andelen av företagen som drivs i bolagsform är 5 % baserat på lantbruksregistret och 12 % baserat på RAMS.

På grund av att det ibland är få personer i vissa grupper så kan inte alla siffror redovisas. Är antalet under 5 så redovisas inte siffran.

Statistikens tillförlitlighet

I denna statistik kan täckningsfel förekomma. Täckningsfel förekommer i den utsträckning lantbruksregistret respektive de aktuella branschkoderna i RAMS inte förmått att fånga upp de företag som är jordbruksföretag eller fått med företag som inte alls borde definieras som jordbruksföretag. Bearbetning av statistiken har skett hos SCB och risken för bearbetningsfel kan antas vara liten. Urvalsfel förekommer inte eftersom det är en totalundersökning. Eftersom det är bearbetning av register är det inte heller aktuellt att tala om mätfel. Det kan naturligtvis förekomma mätfel som gjorts när registren upprättats vilket påverkar tillförlitligheten.

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

This report examines the number of people with foreign background in the Swedish agricultural sector. It uses three different definitions of foreign origin: foreign born, foreign nationality and foreign background according to the definition of Statistics Sweden. The report examines the occurrence of foreign background in the agricultural labour and among the agricultural entrepreneurs. The report also uses two different definitions of agricultural entrepreneur, one according to the Swedish Farm register, the other is according to Statistics Sweden. The source of the statistics is Statistics Sweden and the Swedish board of agriculture.

The report shows that 1 of 50 agricultural entrepreneurs has foreign background. The Nordic countries and the EU25 countries are the most common regions of origin. Among the employed in the agricultural sector the share with foreign background is higher. 1 out of 20 agricultural employed has foreign background. This share is small compared to the entire labour market where 1 out of 6 employed has a foreign background.

The agricultural labour and entrepreneurs are in general older and has a male predominance compared to the entire labour market. The employed and entrepreneurs with foreign background in the agricultural sector are younger and has a higher female representation compared to employed and entrepreneurs in the agricultural sector with Swedish background. Still compared to the entire labour market even the people of foreign background in the agricultural sector has a higher share of both males and people in the upper age span compared to the whole labour market. The exception is the age distribution among the agricultural employed which is quite similar to the age distribution in the entire labour market.

List of tables

Explanation of symbols	9
1. Foreign background of the agricultural entrepreneurs	9
2a. Distribution of age and sex among the entrepreneurs in the agricultural sector – Swedish farm register	10
2b. Distribution of age and sex among the entrepreneurs in the agricultural sector – Statistics Sweden	10
3. Foreign background of the employed in the agricultural sector	11
4. Distribution of age and sex among the employed in the agricultural sector depending on background	11

List of terms

Utländsk bakgrund	Foreign origin
Födelseland	Land of birth
Medborgarskap	Citizenship
Bakgrund	Background
Utrikes född	Foreign born
Ursprung	Origin
Utländsk nationalitet	Foreign nationality
Utländsk bakgrund	Foreign background
Kön	Sex

Sysselsatta	Employed
Företagare	Entrepreneurs
Jordbrukssektorn	The agricultural sector
RAMS/LBR	The Swedish business directory/The Swedish Farm Register
Män/kvinnor	Men/Women
Sverige	Sweden
Norden	The Nordic countries